

Vastine hankintaoikaisuun / työllisyysaluejohtajan päätös § 20/2026 Kuopion työllisyysalueen kotoutumiskoulutuksen osa-alue 2 kotoutumiskoulutus Alkupolku

Työllisyysaluelautakunta 26.02.2026 § 15
8905/02.08.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

erityisasiantuntija Eija Raatikainen, puh. 044 718 7603

hankintapäällikkö Marianne Punkki, puh 044 718 2150

työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää, puh. 044 718 7502

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää

Työllisyysaluelautakunta päättää:

a. hyväksyä Arffman Finland Oy:n Hankintaoikaisuvaatimuksen selostusosassa kerrotuin perustein.

b. oikaista Kuopion kaupungin työllisyysaluejohtajan hankintapäätöstä 8905/02.08.00/2025 § 20/2026 Kuopion työllisyysalueen kotoutumiskoulutuksen 6.2.2026 siten, että tällä päätöksellä kumotaan kyseinen tehty päätös osa-alueen 2 kotoutumiskoulutus Alkupolku osalta.

c. keskeyttää hankinnan osa-alueen 2 kotoutumiskoulutus Alkupolku osalta selostusosassa kerrotuin perustein.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Asian tausta

Hankinnan kohteena on Kuopion työllisyysalueen kotoutumiskoulutuksen ajalle 1.3.2026 - 31.12.2026 + 1 + 1 optiovuotta. Hankinnassa on kyseessä hankintalain liitteen E mukainen palveluhankinta. Hankinta kilpailutettiin avoimena menettelynä. Hankintailmoitus on julkaistu Hilmassa 12.12.2025 ja hankintapäätös § 20/2026 on annettu tiedoksi asianosaisille 6.2.2026.

Hankinta oli jaettu kolmeen osa-alueeseen:

1. Kotoutumiskoulutus Hidas
2. Kotoutumiskoulutus Alkupolku
3. Kotoutumiskoulutus Jatkopolku.

Voittaneen tarjoajan valintaperusteena oli hinta-laatusuhteeltaan paras tarjous.

Hankintapäätöstä tehtäessä käytettiin arviointikriteereitä, joiden mukaan tarjoukselle yhteenlaskettu maksimipistemäärä on 30 pistettä. Tarjousvertailussa hinnan ja laadun painoarvotettujen pisteiden enimmäismäärä oli 10. Tarjouksista hyväksyttiin eniten kokonaispisteitä saanut.

Hankinnan arviointikriteeristön muodostivat:

- Hinta, jonka painoarvo oli 50 %. Arvioinnissa otettiin huomioon koulutuksen opiskelijatyöpäivän hinta (€/otp) ilman arvonlisävero-osuutta ja laatu, jonka painoarvo oli 50 %. Laatumerkittävät sisälsivät opettajaresurssit ja toteutussuunnitelman.
- Opettajaresurssien (maksimipisteet 10 ja painoarvo yhteensä 20 %) arvioinnissa otettiin huomioon tarjouksessa nimettyjen opettajien kokemus suhteessa tarjouspyynnön kohteena olevaan koulutukseen.

Osa-alueessa 2 Kotoutumiskoulutuksessa Alkupolku arvioitiin päätoimisesti opettava vastuupettaja (A) sekä yksi ohjaaja (B).

Arviointikriteeristö jakautui seuraavasti:

Opettava vastuupettaja (A), maksimipisteet 5:

Työkokemus kotoutumiskoulutuksen opetustyöstä

yli 5 vuotta	5 p
4 - 5 vuotta	4 p
2 - alle 4 vuotta	3 p
1 - alle 2 vuotta	2 p
0 – alle 1 vuosi	0 p

Ohjaaja (B), maksimipisteet 5:

Työkokemus maahanmuuttajien ohjauksesta (eri kuin työkokemus kotoutumiskoulutuksen opetustyöstä). Maahanmuuttajat ovat olleet pääasiallinen kohderyhmä ja kyseessä on ollut kokoaikainen työ.

yli 4 vuotta	4 p
2 - alle 4 vuotta	3 p
1 - alle 2 vuotta	2 p
0 – alle 1 vuosi	0 p

Opettajan pedagogiset opinnot (35 ov tai 60 op)

Kyllä 1 p

Ei 0 p

Toteuttamissuunnitelman (maksimipisteet 10 pistettä ja painoarvo 30 %) tarkasteltiin kuinka konkreettisia ne ovat, miten kohderyhmä, työelämä ja yhteistyö eri tahojen kanssa huomioitiin ja olivatko suunnitelmat suoraan käytäntöön sovellettavissa.

Toteuttamissuunnitelmat arvioitiin asteikolla 10 - 0 pistettä seuraavasti:

- Opetussuunnitelma: kuinka hyvin koulutuksessa on huomioitu opetussuunnitelman perusteiden mukainen opetussuunnitelma ja kohderyhmä sekä kuvattu kotoutumisen edistäminen alueella.
- Ammatillinen ohjaus ja jatkosuunnitelmat: kuinka hyvin ammatillinen ohjaus ja jatkosuunnitelmat toteutetaan koulutuksessa. Millaisia työelämäkontakteja on käytettävissä.
- Yhteistyö eri tahojen kanssa: kuinka hyvin koulutus nopeuttaa maahanmuuttajan kotoutumista ja kiinnittymistä yhteiskuntaan.

Toteuttamissuunnitelmasta arvioitiin esitettyjä kuvauksia seuraavan pisteytyksen mukaisesti:

10 p = Toteutussuunnitelma vastaa erinomaisesti hankittavan koulutuksen tavoitteita. Suunnitelmassa kuvataan erinomaisesti koulutuksen sisältöä ja tavoitteiden saavuttamista kohderyhmä huomioiden sekä kuinka työelämään integroituminen toteutetaan.

8 p = Toteutussuunnitelma vastaa hyvin hankittavan koulutuksen tavoitteita. Suunnitelmassa kuvataan hyvin koulutuksen sisältöä ja tavoitteiden saavuttamista kohderyhmä huomioiden sekä kuinka työelämään integroituminen toteutetaan.

6 p = Toteutussuunnitelma vastaa tyydyttävästi hankittavan koulutuksen tavoitteita. Suunnitelmassa kuvataan tyydyttävästi koulutuksen sisältöä ja tavoitteiden saavuttamista kohderyhmä huomioiden sekä kuinka työelämään integroituminen toteutetaan.

2 p = Toteutussuunnitelmassa kuvataan vältävästi hankittavan koulutuksen tavoitteita. Koulutuksen sisältö, tavoitteiden saavuttaminen kohderyhmä huomioiden sekä työelämään integroitumisen kuvaus on suppea.

0 p = Toteutussuunnitelmassa kuvataan heikosti hankittavan koulutuksen tavoitteita. Koulutuksen sisältöä, tavoitteiden saavuttaminen kohderyhmä huomioiden sekä työelämään integroitumisen kuvauksen laatua ei voi arvioida.

Tarjouksensa osa-alueessa 2 jättivät:

- Arffman Finland Oy
- Eezy Valmennuskeskus Oy / Eezy Työllisyyspalvelut
- Galimatias Concept Oy
- Savon Koulutus Oy
- Spring House Oy

Hankintayksikkö valitsi tarjouskilpailun voittajaksi osa-alueessa 2 Spring House Oy:n.

Hankintaoikaisuvaatimus

Arffman Finland Oy on tehnyt oikaisuvaatimuksen sekä valituksen markkinaoikeuteen hankinnan osa-aluetta 2 koskien 20.2.2026.

Arffman on vaatinut, että hankintayksikkö:

1. kumoaa hankintapäätöksensä; ja
2. korjaa menettelynsä suorittamalla tarjousvertailun uudelleen ja antamalla Arffmanin ohjaajalle täydet pisteet ohjaajan työkokemuksesta ja valitsemalla Arffmanin tarjouskilpailun voittajaksi osa-alueessa 2. Toissijaisesti hankintayksikön tulee kilpailuttaa osa-alue 2 uudelleen.

Hankintaoikaisuvaatimuksen perustelut

Arffman katsoo, että hankintayksikkö on menetellyt hankintalain vastaisesti osa-alueen 2 (Alkupolku) tarjousvertailussa pisteyttäessään ohjaajan työkokemusta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan tarjouspyynnössä ei ole riittävän selkeästi määritelty:

- millaista ohjaajan työkokemusta pisteytetään
- mitä työtehtäviä työkokemuksen tulee sisältää
- miten työkokemus tulee kuvata, jotta se oikeuttaa pisteisiin

Arffmanin mukaan tarjouspyyntöasiakirjoista ei ilmennyt täsmällisesti, mitä tarkoitetaan ”maahanmuuttajien ohjauksella” eikä sitä, millainen kokemus katsotaan pisteytettäväksi. Ohjaajan tehtävien sisältö on lisäksi jätetty tarjoajien määriteltäväksi, mikä on voinut johtaa siihen, että tarjoajat ovat kuvanneet työkokemuksen eri tavoin.

Arffman katsoo, että sen nimeämällä ohjaajalla on yli neljän vuoden kokemus maahanmuuttajien ohjauksesta, joka ei ole kotoutumiskoulutuksen opetustyötä, ja että tarjouksessa annettu kuvaus täyttää tarjouspyynnön vaatimukset. Tästä huolimatta hankintayksikkö ei ole myöntänyt ohjaajan työkokemuksesta pisteitä, mikä Arffmanin mukaan merkitsee perusteetonta pisteiden vähentämistä ja on vaikuttanut tarjouskilpailun lopputulokseen siten, että oikeilla pisteillä Arffman olisi voittanut osa-alueen 2.

Toissijaisesti Arffman katsoo, että mikäli pisteitä ei voida korjata, osa-alue 2 tulee kilpailuttaa uudelleen, koska vertailuperusteet ovat olleet tulkinvaraiset ja omiaan antamaan hankintayksikölle liian laajan harkintavallan.

Hankintayksikön arviointi

Hankintayksikkö on käsitellyt hankintaoikaisuvaatimuksen ja arvioinut asian kokonaisuudessaan uudelleen.

Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota erityisesti:

- tarjouspyynnössä esitettyihin ohjaajan työkokemuksen pisteytysperusteisiin
- pisteytettävän työkokemuksen määrittelyn täsmällisyyteen
- tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun toteutumiseen
- vertailuperusteiden ennakoitavuuteen ja läpinäkyvyyteen

Hankintayksikkö toteaa, että tarjouspyynnössä ohjaajan työkokemuksen sisältöä koskeva määrittely ja tarjousaikana kysymyksiin annettu vastaus on ollut tulkinnanvarainen eikä ole riittävällä tarkkuudella yksilöinyt:

- millaista työkokemusta pisteytetään
- miten työkokemus tulee kuvata
- mitkä konkreettiset työtehtävät oikeuttavat pisteisiin

Näin ollen Hankintayksikkö katsoo, että tarjouspyyntö on ollut epäselvä ja asiaa ei voi korjata muutoin kuin käynnistämällä uusi hankintamenettely osa-alueen 2 osalta.

Hankintapäätöksen § 20/2026 Kuopion työllisyysalueen kotoutumiskoulutuksen kumoaminen ja hankinnan keskeyttäminen osa-alueen 2 kokoutumiskoulutus Alkupolku osalta

Hankintalain (1397/2016) 132 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty. Silloin kuin alkuperäistä hankintapäätöstä rasittaa virhe ja se vaikuttaa hankintamenettelyn lopputulokseen on hankintayksiköllä velvollisuus korjata päätöstä (mm. MAO 356/18). Hankintalain 132 §:n 2 momentin mukaan päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta Hankintayksikkö on ottanut tehdyn hankintapäätöksen uudelleen tarkasteluun.

Hankintalain (1397/2016) 125 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevaan ratkaisuun sovelletaan, mitä hankintaa koskevasta päätöksestä säädetään 123 §:ssä.

Hankintayksikön tulee kiinnittää huomiota hankinnan keskeyttämisen syyn arvioinnissa siihen, perustuuko hankintamenettelyn keskeyttäminen todellisiin syihin ja siihen, vaikuttaako ratkaisu syrjivästi ehdokkaisiin tai tarjoajiin. Koska hankintamenettelyn tulee pääsääntöisesti johtaa hankintasopimuksen tekemiseen, hankintamenettelyn aloittaminen ilman aikomusta tehdä hankintasopimusta esimerkiksi markkinatilanteen kartoittamiseksi ei ole sallittavaa.

Oikeuskäytännön mukaan hankintamenettelyn keskeyttämistä ei ole pidetty julkisista hankinnoista annettujen säännösten vastaisena, kun tarjouskilpailun keskeyttäminen perustui todellisiin syihin (esim. KHO 28.9.2006 taltio 2514).

Sekä kotimaisessa että Unionin oikeuskäytännössä todellisina syinä on pidetty muun muassa sitä, että tarjouspyyntö on tulkinnanvarainen eikä virhettä voida korjata muutoin kuin keskeyttämällä hankinta ja käynnistämällä kokonaan uusi tarjouskilpailu.

Nyt kyseessä olevassa hankinnassa Kotoutumiskoulutus Alkupolku osa-alue 2 pyydettiin ohjaajaa, jolla on työkokemusta maahanmuuttajien ohjauksesta (eri kuin työkokemus kotoutumiskoulutuksen opetustyöstä). Maahanmuuttajat ovat olleet pääasiallinen kohderyhmä ja kyseessä on ollut kokoaikainen työ.

Hankintayksikkö on hankintapäätöksessä § 20/2026 kerrotun mukaisesti vähentänyt Arffman Finland Oy:lta ohjaajan kokemuksesta 4 pistettä seuraavasti: Ohjaajan (B) työkokemus maahanmuuttajien ohjauksesta, joka on eri kuin työkokemus kotoutumiskoulutuksen opetustyöstä, ei käy ilmi selvityksestä (o p.). Työkokemuksen sisältöselvityksessä on puhuttu opettamisesta ja ohjaamisesta, mutta ohjauksen kokemusosuus ei käy yksiselitteisesti selville.

Arffman Finland Oy on hankintaoikaisuvaatimuksessaan tuonut esille, että tarjouspyyntö on ollut ohjaajan kokemuksen pisteytyksen osalta epäselvä ja tulkinnanvarainen sillä, tarjouspyyntöön esitettiin tarjousaikana kysymys kyseistä vaatimusta koskien: "Kysymys: Liite 1a ja 1b: Koulutuksessa on oltava päätoimisesti opettava vastuupettaja ja yksi ohjaaja koko koulutuksen ajan. --> Mitä tämä yksi ohjaaja tarkoittaa? Voiko sama ohjaaja olla useammassa koulutuksessa? Täytyykö olla vain yhdessä koulutuksessa? "

Johon Hankintayksikkö vastasi: "Ohjaaja toimii vastuupettajan tukena tarjouspyynnössä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa. Tarjoaja määrittää koulutuksen sisällössä ohjaajan tehtävät."

Hankintayksikkö toteaa, että tarjouspyynnön työkokemusvaatimuksiin liittyvät kohdat ovat olleet epäselviä tältä osin, jonka vuoksi tarjoajien ei ole ollut mahdollista tarjouksen jättämisen yhteydessä varmistaa, miten ohjaajan työkokemuksen sisältö tulisi esittää, jotta vertailussa myönnettäisiin pisteitä kyseisestä kokemuksesta.

Hankinnan keskeyttämiselle on yllä mainittujen perustelujen johdosta hankintasäännösten tarkoittama todellinen ja perusteltu syy. Ratkaisu ei vaikuta syrjivästi tarjoajiin.

Hankintayksikkö käynnistää uuden hankintamenettelyn osa-alueen 2 osalta uudelleen korjatuin ja täsmennetyin vertailuperustein.

Markkinaoikeudelta on tullut 20.2.2026 selvityspyyntö. Tämä päätös annetaan tiedoksi myös markkinaoikeudelle.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 43 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on muutoksenhakua koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 8905/2025 Viranhaltijapäätös / Aikuisten maahanmuuttajien
kotoutumiskoulutus 2026
8905/2025 Hankintaoikaisuvaatimus
8905/2025 Valitus markkinaoikeudelle (salassa pidettävä, JulKL 24.1 § 17 kohta)